

ПРОТОКОЛ ЗАСІДАННЯ № 172

7 квітня 2025 р.

м.Київ,

у режимі відеоконференції, о 13.00

ГОЛОВУВАВ: Голова Комітету з питань освіти, науки та інновацій
Бабак С.В.

ПРИСУТНІ: члени Комітету - Колебошин С.В., Піпа Н.Р., Воронов В.А., Гришина Ю.М., Грищук Р.П., Коваль О.В., Колюх В.В., Лис О.Г., Кириленко І.Г., Павленко Р.М.; працівники секретаріату Комітету - керівник секретаріату Комітету Козієвська О.І., заступники керівника секретаріату Комітету: Сич О.В., Пількевич Л.В., головні консультанти: Гарбуза С.А., Кузнєцова С.В., Левченко Я.С., Малигіна І.В., Малиношевська А.В., Тіран С.В., Чорнойван Г.П.

ЗАПРОШЕНІ: Лісовий Оксен Васильович - Міністр освіти і науки України, Завгородній Дмитро Володимирович - заступник Міністра освіти і науки України, Курбатов Денис Ігорович - заступник Міністра освіти і науки України, Винницький Михайло Іван - заступник Міністра освіти і науки України, Бережна Тетяна Василівна - заступник Міністра економіки України, Шемелинець Людмила Миколаївна - заступник Міністра аграрної політики та продовольства України, Шумік Ірина Володимирівна - генеральний директор директорату професійної освіти Міністерства освіти і науки України, Андрюніна Дарія Олександрівна - директор Департаменту зайнятості Міністерства економіки України, Тарасенко Олександр Сергійович - директор Департаменту освіти, науки та спорту Міністерства внутрішніх справ України, Колобродова Олена Володимирівна - представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини з соціальних та економічних прав, Рафальський Олег Олексійович - віцепрезидент Національної академії наук України, Жовтяк Юлія Сергіївна - директорка Державної служби зайнятості, Кремінь Тарас Дмитрович - Уповноважений із захисту державної мови, Резнік Ганна Олегівна - заступник Голови Національного агентства кваліфікацій, Дорош Йосип Мирославович - директор Інституту землекористування Національної академії аграрних наук України, Блошко Вікторія Володимирівна - начальник управління юридичного забезпечення Державної служби якості освіти України, Салінська Лариса Василівна - начальник Управління законодавчого забезпечення та звітності Фонду державного майна України, Радкевич

Валентина Олександрівна - директор Інституту професійної освіти Національної академії педагогічних наук України, Колишко Родіон Анатолійович - радник Конфедерації роботодавців України, Кретович Світлана Сергіївна - завідувач відділу освіти та науки Головного управління внутрішньої та гуманітарної політики Директорату з питань внутрішньої та гуманітарної політики Офісу Президента України, Балуба Ігор Анатолійович - керівник експертної групи з розвитку системи кваліфікацій та освіти дорослих Директорату вищої освіти та освіти дорослих Міністерства освіти і науки України, Петренко Зоя Олегівна - керівник експертної групи з питань розвитку та роботи з дослідницькою та критичною інфраструктурою директорату розвитку науки Міністерства освіти і науки України, Акопян Арман - заступник директора-начальник відділу прав дітей в умовах воєнного стану Департаменту моніторингу додержання прав дитини Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Арсенюк Тетяна - заступниця виконавчого директора Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціація об'єднаних територіальних громад», експертка платформи «Місцеві бюджети та фінанси», Гончар Михайло Васильович - експерт з питань освіти всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціації міст України», Орлова Наталія Миколаївна - головний спеціаліст Секретаріату Кабінету Міністрів України.

Порядок денний:

1. Про проект Закону України «Про професійну освіту» (реєстр. № 13107 від 14.03.2025), поданий народним депутатом України Коваль О.В. та іншими народними депутатами України.

2. Про проект Закону України «Про професійну освіту» (реєстр. № 13107-1 від 20.03.2025), поданий народним депутатом України Констанкевич І.М. та іншими народними депутатами України.

3. Про проект Закону України «Про професійну освіту» (реєстр. № 13107-2 від 24.03.2025), поданий Кабінетом Міністрів України.

4. Про внесення до порівняльної таблиці проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» щодо питань дослідницької інфраструктури та підтримки молодих вчених» (реєстр. № 10218 від 06.11.2023) (друге читання) додаткових пропозицій народних депутатів України – членів Комітету.

5. Про проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» щодо питань дослідницької інфраструктури та підтримки молодих вчених» (реєстр. № 10218 від 06.11.2023) (друге читання).

6. Про проект Закону України «Про Національну систему кваліфікацій» (реєстр. № 12305 від 11.12.2024), поданий Кабінетом Міністрів України.

7. Про подання об'єднаної Конкурсної комісії та проект Постанови про присудження Премії Верховної Ради України молодим ученим за 2024 рік.

8. Про проект Постанови Верховної Ради України «Про деякі питання реалізації у 2025 році Постанови Верховної Ради України «Про Премію Верховної Ради України найкращим учасникам зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти».

9. Різне.

Відкриваючи засідання Комітету, Голова Комітету Бабак С.В. оголосив порядок денний та запропонував його підтримати.

Порядок денний затверджено одноголосно.

1. СЛУХАЛИ: інформацію автора законопроекту, народного депутата України Коваль О.В. та заступника Міністра освіти і науки України Завгороднього Д.В. про проект Закону України «Про професійну освіту» (реєстр. № 13107 від 14.03.2025), поданий народним депутатом України Коваль О.В. та іншими народними депутатами України.

В обговоренні взяли участь: Бабак С.В., Гришук Р.П., Завгородній Д.В., Коваль О.В., Колюх В.В., Гришина Ю.М., Гончар М.В., Кретович С.С., Бережна Т.В., Колобродова О.В., Кремінь Т.Д.

УХВАЛИЛИ:

1. Рекомендувати Верховній Раді України:

1.1. Відповідно до частини третьої статті 93 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» включити проект Закону України «Про професійну освіту» (реєстр. № 13107 від 14.03.2025), поданий народним депутатом України Коваль О.В. та іншими народними депутатами України, до порядку денного тринадцятої сесії Верховної Ради України.

1.2. Відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» проект Закону України «Про професійну освіту» (реєстр. № 13107 від 14.03.2025), поданий народним депутатом України Коваль О.В. та іншими народними депутатами України, за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу з урахуванням таких пропозицій Комітету:

1) частину третю статті 14 викласти в такій редакції:

«3. Мова освітнього процесу в закладах професійної освіти визначається відповідно до законів України «Про освіту», «Про забезпечення функціонування української мови як державної», а також Закону України «Про повну загальну середню освіту» в частині здобуття профільної середньої освіти в закладах професійної освіти.

Приватні заклади професійної освіти мають право вільного вибору мов навчання, які є офіційними мовами Європейського Союзу, із забезпеченням при цьому вивчення особами, які навчаються у таких закладах, державної мови як окремої навчальної дисципліни в обсязі, що дає змогу провадити професійну діяльність у вибраній галузі з використанням державної мови»;

2) частину другу статті 27 виключити;

3) у частині другій статті 61:

абзаци третій і четвертий виключити;

абзац шостий викласти в такій редакції:

«інші субвенції, передбачені Бюджетним кодексом України або законом про Державний бюджет України на відповідний рік;»;

4) абзац п'ятий підпункту 25 пункту 4 розділу Х «Прикінцеві та перехідні положення» викласти в такій редакції:

«8. Приватні заклади фахової передвищої освіти мають право вільного вибору мов навчання, які є офіційними мовами Європейського Союзу, із забезпеченням при цьому вивчення особами, які навчаються у таких закладах, державної мови як окремої навчальної дисципліни в обсязі, що дає змогу провадити професійну діяльність у вибраній галузі з використанням державної мови».

1.3. Доручити головному комітету доопрацювати проект Закону України «Про професійну освіту» (реєстр. № 13107 від 14.03.2025), поданий народним депутатом України Коваль О.В. та іншими народними депутатами України, до другого читання з урахуванням частини першої статті 116 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України».

2. Доповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання визначити голову підкомітету з питань професійно-технічної та фахової передвищої освіти Комітету з питань освіти, науки та інновацій Коваль О.В.

Голосували одногolosно.

2. СЛУХАЛИ: інформацію голови підкомітету з питань професійно-технічної та фахової передвищої освіти Коваль О.В. про проект Закону України «Про професійну освіту» (реєстр. № 13107-1 від 20.03.2025), поданий народним депутатом України Констанкевич І.М. та іншими народними депутатами України.

В обговоренні взяли участь: Бабак С.В., Гришук Р.П., Завгородній Д.В., Коваль О.В., Коллох В.В., Гришина Ю.М., Гончар М.В., Кретович С.С., Бережна Т.В., Колобродова О.В., Кремінський Т.Д.

УХВАЛИЛИ:

1. Рекомендувати Верховній Раді України:

1) відповідно до частини третьої статті 93 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» включити проект Закону України «Про професійну освіту» (реєстр. № 13107-1 від 20.03.2025), поданий народним депутатом України Констанкевич І.М. та іншими народними депутатами України, до порядку денного тринадцятої сесії Верховної Ради України;

2) проект Закону України «Про професійну освіту» (реєстр. № 13107-1 від 20.03.2025), поданий народним депутатом України Констанкевич І.М. та іншими народними депутатами України, вважати відхиленим відповідно до

частини третьої статті 95 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України».

2. Доповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання визначити народного депутата України, голову підкомітету з питань професійно-технічної та фахової передвищої освіти О. Коваль.

Голосували одноголосно.

3. СЛУХАЛИ: інформацію заступника Міністра освіти і науки України Завгороднього Д.В. та голови підкомітету з питань професійно-технічної та фахової передвищої освіти Коваль О.В. про проект Закону України «Про професійну освіту» (реєстр. № 13107-2 від 24.03.2025), поданий Кабінетом Міністрів України.

В обговоренні взяли участь: Бабак С.В., Гришук Р.П., Завгородній Д.В., Коваль О.В., Колюх В.В., Гришина Ю.М., Гончар М.В., Кретович С.С., Бережна Т.В., Колобродова О.В., Кремінь Т.Д.

УХВАЛИЛИ:

1. Рекомендувати Верховній Раді України:

1) відповідно до частини третьої статті 93 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» включити проект Закону України «Про професійну освіту» (реєстр. № 13107-2 від 24.03.2025), поданий Кабінетом Міністрів України, до порядку денного тринадцятої сесії Верховної Ради України;

2) проект Закону України «Про професійну освіту» (реєстр. № 13107-2 від 24.03.2025), поданий Кабінетом Міністрів України, вважати відхиленням відповідно до частини третьої статті 95 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України».

2. Доповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання визначити народного депутата України, голову підкомітету з питань професійно-технічної та фахової передвищої освіти О. Коваль.

Голосували одноголосно.

4. СЛУХАЛИ: інформацію голови підкомітету з питань науки та інновацій Колюха В.В. та заступника Міністра аграрної політики та продовольства України Шемелинець Л.М. про внесення до порівняльної таблиці проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» щодо питань дослідницької інфраструктури та підтримки молодих вчених» (реєстр. № 10218 від 06.11.2023) (друге читання) додаткових пропозицій народних депутатів України – членів Комітету.

В обговоренні взяли участь: Бабак С.В., Дорош Й., Курбатов Д.І., Колюх В.В., Кириленко І.Г.

УХВАЛИЛИ:

1. Інформацію голови підкомітету з питань науки та інновацій В. Колюха взяти до відома.

2. Відповідно до пункту четвертого частини першої статті 15 Закону України «Про Комітети Верховної Ради України», керуючись частиною шостою статті 118 Регламенту Верховної Ради України, розглянути, затвердити та внести до порівняльної таблиці проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» щодо питань дослідницької інфраструктури та підтримки молодих вчених» (реєстр. № 10218 від 06.11.2023) такі пропозиції:

1) абзац другий підпункту 1 пункту 1 розділу I законопроекту викласти в такій редакції:

«3¹) відкритий доступ – ключовий принцип відкритої науки, що вимагає від суб'єктів наукової і науково-технічної діяльності надавати з дотриманням авторських та суміжних прав безоплатний доступ до об'єктів дослідницької інфраструктури, результатів наукових досліджень, зокрема дослідницьких даних, та іншої наявної у них інформації, обмежуючи такий доступ виключно у випадках, визначених законодавством»

2) абзац третій підпункту 1 пункту 1 розділу I законопроекту викласти в такій редакції:

«3²) відкрита наука – спосіб організації наукової та науково-технічної діяльності, який передбачає забезпечення доступу до об'єктів дослідницької інфраструктури, наукових результатів, зокрема дослідницьких даних, та науково-технічної інформації (крім інформації, що відповідно до законодавства визнана інформацією з обмеженим доступом) з можливістю їх багаторазового використання, обміну та розповсюдження за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій з метою прискорення науково-технічного та суспільного розвитку, поглиблення співпраці між ученими, з дотриманням авторських та суміжних прав».

3) абзац другий підпункту 2 пункту 1 розділу I викласти у такій редакції:

«2) пункт 6 виключити».

4) підпункт 3 пункту 1 розділу I виключити.

5) абзац другий підпункту 4 пункту 1 розділу I законопроекту викласти в такій редакції:

«9) дослідницька інфраструктура – сукупність засобів, ресурсів та пов'язаних з ними послуг, що включає об'єкти дослідницької інфраструктури: наукове обладнання та устаткування, прилади, пристрої, інструменти, апаратуру; ресурси, що базуються на знаннях (колекції, архіви, депозитарії або банки даних наукової інформації); інфраструктуру, засновану на технології комунікацій (грід, комп'ютерні мережі, програмне забезпечення і мережевий зв'язок), та інші об'єкти унікального характеру, які використовуються суб'єктами наукової і науково-технічної діяльності для проведення наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, проведення наукової і науково-технічної експертизи, підготовки та підвищення кваліфікації кадрів».

6) підпункт 5 пункту 1 розділу I законопроекту виключити.

7) після підпункту 5 пункту 1 розділу I законопроекту доповнити новим підпунктом такого змісту:

«4) доповнити пунктом 18¹ такого змісту:

«18¹) науковий керівник наукового (науково-технічного) проекту – науковий (науково-педагогічний) працівник, який здійснює безпосереднє керівництво науковим (науково-технічним) проектом»

8) абзац другий підпункту 6 пункту 1 розділу I законопроекту викласти в такій редакції:

«22) науковий результат – нове наукове знання, одержане в процесі наукових досліджень та зафіксоване на носіях інформації. Науковий результат може бути у формі звіту, опублікованої наукової статті, наукової доповіді, монографічного дослідження, проекту нормативно-правового акта, нормативного документа, наукового програмного забезпечення, дослідницьких даних, бази даних або науково-методичних документів, підготовка яких потребує проведення відповідних наукових досліджень або містить наукову складову, тощо»;

9) абзац четвертий підпункту 7 пункту 1 розділу I законопроекту викласти в такій редакції:

«22²) Національна електронна науково-інформаційна система – багатофункціональна інформаційно-комунікаційна система, що забезпечує збір, формування, обробку, збереження, використання даних та інформації про сферу наукової та науково-технічної діяльності України, сприяє реалізації функцій суб'єктів наукової та науково-технічної діяльності, органів державної влади та органів місцевого самоврядування»;

10) абзац другий підпункту 9 пункту 1 розділу I законопроекту викласти в такій редакції:

«28¹) оптимізовані дослідницькі дані (FAIR-дані) – дані, які зберігаються в електронній формі та відповідають принципам FAIR»;

11) абзац другий підпункту 10 пункту 1 розділу I законопроекту викласти у такій редакції:

«29) основна діяльність наукових установ – проведення наукових досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок, надання науково-технічних послуг, проведення наукової і науково-технічної експертизи, підготовка наукових кадрів, розвиток і збереження дослідницької інфраструктури та інші види наукової та науково-технічної діяльності, передбачені законодавством»;

12) підпункт 11 пункту 1 розділу I законопроекту викласти у такій редакції:

«11) доповнити пунктом 29¹ такого змісту:

«29¹) постдокторант – вчений, який протягом п'яти років з дня здобуття ступеня доктора філософії/доктора мистецтва отримав за конкурсом право проводити на договірній основі наукові дослідження за відповідною конкурсною програмою самостійно або під керівництвом наукового консультанта»;

13) абзац п'ятий підпункту 11 пункту 1 розділу I законопроекту викласти у такій редакції:

«10) доповнити пунктом 31¹ такого змісту:

31¹) принципи FAIR – принципи належного управління дослідницькими даними, що передбачають забезпечення багаторазового використання дослідницьких даних, їх доступність, здатність до взаємодії з різними типами даних (інтероперабельність) та здійснення оперативного пошуку необхідної інформації;».

14) після пункту 1 розділу I законопроекту доповнити новим пунктом такого змісту:

«2. У статті 5:

1) частину другу доповнити пунктами 10 і 11 такого змісту:

«10) безоплатного доступу до Реєстру дослідницьких інфраструктур;

11) доступу до об'єктів дослідницької інфраструктури у порядку, визначеному законодавством і регламентами доступу до відповідних об'єктів»;

2) доповнити частиною четвертою такого змісту:

«4. Вчений несе відповідальність за повноту і достовірність опублікованих результатів наукових досліджень».

15) після пункту 1 розділу I законопроекту доповнити новим пунктом такого змісту:

«3. Статтю 6 доповнити частиною сьомою такого змісту:

«7. Науковий (науково-педагогічний) працівник (незалежно від наявності у нього наукового ступеня або вченого звання) призначається науковим керівником наукового (науково-технічного) проекту відповідно до умов договору про виконання цього проекту, укладеного на підставі запиту (заявки) на фінансування та/або акту, яким затверджено результати конкурсного відбору такого проекту.

Науковий керівник наукового (науково-технічного) проекту здійснює координацію і управління проектом, зокрема необхідними кадровими, матеріально-технічними та фінансовими ресурсами для забезпечення ефективного і вчасного виконання цього проекту та має права і обов'язки, визначені умовами договору про виконання наукового (науково-технічного) проекту або іншими документами щодо виконання цього проекту».

16) після пункту 1 розділу I законопроекту доповнити пунктом такого змісту:

«4. У статті 7:

1) частину десяту викласти в такій редакції:

«10. Наукові установи (заклади вищої освіти) зобов'язані:

утримувати, зберігати та розвивати свою дослідницьку інфраструктуру; забезпечувати відкритий доступ до результатів наукових досліджень, оптимізованих дослідницьких даних (FAIR-даних) та наукових публікацій, створених їхніми науковими працівниками, виконаних частково або повністю за рахунок коштів державного та/або місцевого бюджетів, крім інформації, що відповідно до законодавства визнана інформацією з обмеженим доступом, з дотриманням прав особи, якій належать права інтелектуальної власності на охоронювані результати інтелектуальної, творчої діяльності, що містяться у цих результатах;

забезпечувати можливість перевірки та повторного використання опублікованих результатів наукових досліджень»;

2) доповнити частиною вісімнадцятою такого змісту:

«18. Наукові установи (заклади вищої освіти) мають право за рахунок коштів державного бюджету та/або власних надходжень відбирати на конкурсних засадах докторів філософії/докторів мистецтва для проведення ними як постдокторантами визначених відповідними науковими установами (закладами вищої освіти) наукових досліджень.

Положення про конкурсні наукові програми для відбору постдокторантів, умови фінансування та порядок проведення ними наукових досліджень затверджується Кабінетом Міністрів України.

Після завершення постдокторантом наукового дослідження наукова установа (заклад вищої освіти) може запропонувати продовження роботи на засадах трудового договору».

17) абзаци 3-11 пункту 2 розділу I законопроекту викласти в такій редакції:

«1. Суб'єктами дослідницької інфраструктури є наукові установи, заклади вищої освіти, громадські наукові організації, інші юридичні особи, що мають наукові підрозділи, а також їхні об'єднання, яким належить відповідна дослідницька інфраструктура.

2. Переліки об'єктів дослідницької інфраструктури формуються суб'єктами дослідницької інфраструктури відповідно до критеріїв, затверджених Кабінетом Міністрів України. Інформація про об'єкти дослідницької інфраструктури оприлюднюється на веб-сайтах суб'єктів дослідницької інфраструктури, на балансі яких перебувають відповідні об'єкти, державною, англійською і, за бажанням, іншими іноземними мовами (крім мови держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом) з урахуванням вимог законодавства щодо інформації з обмеженим доступом.

3. З метою збору, формування, збереження, верифікації даних та інформації про дослідницьку інфраструктуру, забезпечення відкритого доступу до неї та її використання, створюється та функціонує Реєстр дослідницької інфраструктури (далі – Реєстр).

Реєстр діє відповідно до положення про Реєстр, що затверджується Кабінетом Міністрів України, з дотриманням вимог Закону України «Про публічні електронні реєстри» та ведеться державною і англійською мовами.

До реєстру включаються об'єкти дослідницької інфраструктури у порядку та відповідно до критеріїв, затверджених Кабінетом Міністрів України.

Доступ до Реєстру є відкритим, інклюзивним і безоплатним.

Реєстр є складовою частиною Національної електронної науково-інформаційної системи, положення про яку затверджується Кабінетом Міністрів України

4. З метою проведення наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок суб'єкти наукової і науково-технічної діяльності використовують об'єкти дослідницької інфраструктури

безоплатно та/або на підставі відповідних договорів з урахуванням принципів відкритої науки та відповідно до регламентів доступу до об'єктів дослідницької інфраструктури, що затверджуються відповідними суб'єктами дослідницької інфраструктури.

5. Регламент доступу до об'єкту (об'єктів) дослідницької інфраструктури має бути оприлюднений на вебсайті суб'єкта дослідницької інфраструктури державною, англійською і, за бажанням, іншими іноземними мовами (крім мови держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом) та містити інформацію про:

час, місце, спосіб, умови та порядок надання (отримання) доступу до кожного об'єкта дослідницької інфраструктури;

безоплатність або вартість доступу;

контактну особу, відповідальну за організацію надання такого доступу;

механізм подання (зокрема, дистанційного) заявки для отримання доступу до об'єкта дослідницької інфраструктури;

строк надання відповіді на заявку, що не може перевищувати один місяць з дня її подання;

підстави для відмови у наданні доступу до об'єкта дослідницької інфраструктури;

умови та порядок користування об'єктом дослідницької інфраструктури;

іншу інформацію, яку суб'єкт дослідницької інфраструктури вважає за необхідне зазначити в регламенті доступу до конкретного об'єкта дослідницької інфраструктури.

Суб'єкт дослідницької інфраструктури може затвердити один регламент доступу до всіх об'єктів дослідницької інфраструктури або регламенти доступу до кожного об'єкта дослідницької інфраструктури».

18) абзаци дванадцятий і сімнадцятий пункту 2 розділу I законопроекту викласти в такій редакції:

«4. Дослідницькі інфраструктури можуть бути локальними, розподіленими, віртуальними (цифровими).

Локальна дослідницька інфраструктура складається з об'єктів дослідницької інфраструктури, що належать одному суб'єкту дослідницької інфраструктури, який використовує їх для власної наукової діяльності. Суб'єкт локальної дослідницької інфраструктури також може проводити на договірних засадах наукові дослідження для третіх осіб з використанням зазначених об'єктів та/або надавати на договірних засадах доступ іншим суб'єктам наукової діяльності для проведення ними наукових досліджень з використанням зазначених об'єктів.

Розподілена дослідницька інфраструктура складається з об'єктів дослідницької інфраструктури, що належать декільком суб'єктам дослідницької інфраструктури, які уклали договір про спільне використання зазначених об'єктів на визначених у договорі умовах для проведення наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок за окремим науковим напрямом або для проведення міждисциплінарних наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок,

наукової і науково-технічної експертизи, підготовки та підвищення кваліфікації кадрів.

Розподілена дослідницька інфраструктура утворюється на договірних засадах без створення юридичної особи або як окрема юридична особа – національний консорціум дослідницької інфраструктури, що створюється у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

Усі учасники (засновники) розподіленої дослідницької інфраструктури користуються об'єктами цієї дослідницької інфраструктури відповідно до умов договору, в якому визначаються, у тому числі, питання щодо безоплатності чи платності (зокрема часткової) такого користування.

Віртуальна (цифрова) дослідницька інфраструктура складається із ресурсів зберігання даних, систем електронних комунікацій, наборів комп'ютерних програм, мережових компонентів, хмарних ресурсів, систем автентифікації користувачів та центрів обробки даних. Віртуальна (цифрова) дослідницька інфраструктура може бути складовою, як локальної, так і розподіленої дослідницької інфраструктури.

Дослідницькі інфраструктури (локальні, розподілені, віртуальні) можуть входити до міжнародних мереж (об'єднань) дослідницьких інфраструктур. Внески за входження дослідницької інфраструктури України до міжнародних мереж (об'єднань) дослідницької інфраструктури можуть сплачуватися за рахунок коштів державного бюджету України або за рахунок інших джерел фінансування не заборонених законодавством за умов наявності стратегічного інтересу України у такій співпраці та інших умов, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України».

19) абзац вісімнадцятий пункту другого розділу I законопроекту викласти у такій редакції:

«5. Суб'єкти дослідницької інфраструктури державної та комунальної форми власності зобов'язані:

вносити в установленому законодавством порядку об'єкти дослідницької інфраструктури до Реєстру дослідницької інфраструктури;

надавати, зокрема на договірних засадах та відповідно до регламенту, доступ до об'єктів дослідницької інфраструктури для проведення наукових досліджень;

надавати, зокрема на договірних засадах та відповідно до регламенту, послуги з проведення наукових досліджень з використанням об'єктів дослідницької інфраструктури;

забезпечувати якісну, надійну та безперебійну роботу об'єктів дослідницької інфраструктури;

забезпечувати утримання, збереження та розвиток об'єктів дослідницької інфраструктури, зокрема шляхом проведення регламентних та інших робіт, фахового, своєчасного та у повному обсязі технічного обслуговування;

надавати інформаційну, технічну, консультаційну, методичну, організаційну підтримку та супроводження робіт щодо використання об'єктів дослідницької інфраструктури;

забезпечити наявність кваліфікованих фахівців, здатних підтримувати об'єкти дослідницької інфраструктури у робочому стані, супроводжувати їх належне функціонування, використання, збереження і модернізацію, надавати відповідні консультації;

забезпечувати можливість обміну науковими результатами між суб'єктами наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності;

залучати кошти на утримання та розвиток з різних джерел, не заборонених законодавством».

20) абзац третій пункту 3 розділу I законопроекту викласти в такій редакції:

«1. Центр колективного користування науковим обладнанням утворюється у формі структурного підрозділу наукової установи (закладу вищої освіти) або самостійної юридичної особи з метою надання доступу до наукового обладнання (зокрема, устаткування, інструментів, приладів, інвентарю) та пов'язаних з ним послуг для проведення наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок суб'єктами наукової, науково-технічної діяльності та інноваційної діяльності на безоплатних або платних договірних засадах відповідно до умов, визначених у регламенті доступу до наукового обладнання та користування ним, затверджених засновником центру колективного користування науковим обладнанням».

21) абзац четвертий пункту 3 розділу I законопроекту викласти в такій редакції:

«Юридичні та фізичні особи можуть передавати наукове обладнання центрам колективного користування науковим обладнанням, у тому числі у тимчасове безоплатне користування для надання послуг без права його відчуження».

22) абзац восьмий пункту 3 розділу I законопроекту викласти в такій редакції:

«2) залучення здобувачів вищої освіти, докторантів, постдокторантів та молодих вчених до науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт»;

23) абзац дванадцятий пункту 3 розділу I законопроекту викласти в такій редакції:

«б) надання послуг із проведення наукових досліджень з використанням наукового обладнання, яке перебуває в його власності або користуванні відповідно до закону, замовнику такої послуги»;

24) абзац чотирнадцятий пункту 3 розділу I виключити.

25) абзац п'ятнадцятий пункту 3 розділу I викласти у такій редакції:

«4. Центри колективного користування науковим обладнанням можуть надавати платні послуги в установленому законодавством порядку. Центри колективного користування науковим обладнанням зобов'язані надавати послуги на підставі затвердженого кошторису та використовувати отримані кошти на утримання та розвиток центру колективного користування науковим обладнанням, а також оплату праці працівників, які працюють в центрі».

26) абзац шістнадцятий пункту 3 розділу I виключити.

27) абзац сімнадцятий пункту 3 розділу I викласти у такій редакції:

«Учасниками центру колективного користування науковим обладнанням можуть бути наукові установи, заклади вищої освіти та юридичні особи, які уклали договір про спільну діяльність без створення юридичної особи та без об'єднання вкладів з метою оптимального використання наукового обладнання для проведення спільних наукових досліджень і розробок».

28) абзац двадцятий пункту 3 розділу I виключити.

29) абзац двадцять другий пункту 3 розділу I викласти в такій редакції:

«1. Науковій установі, закладу вищої освіти, об'єднанню наукових установ та (або) закладів вищої освіти, які мають унікальну дослідницьку інфраструктуру, науковців та фахівців найвищої кваліфікації, результати наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок яких мають загальнодержавне значення та міжнародне визнання, для реалізації пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та (або) інноваційної діяльності може бути надано статус національного наукового центру».

30) абзац двадцять третій пункту 3 розділу I викласти в такій редакції:

«2. Статус національного наукового центру надається Кабінетом Міністрів України строком на сім років».

31) абзац двадцять четвертий пункту 3 розділу I викласти в такій редакції:

«3. Порядок, критерії та умови надання, позбавлення та подовження дії статусу національного наукового центру, визначаються Положенням про національний науковий центр, що затверджується Кабінетом Міністрів України».

32) абзац двадцять шостий пункту 3 розділу I викласти в такій редакції:

«1) реалізація пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок та отримання результатів, які мають загальнодержавне значення та міжнародне визнання»;

33) абзаци двадцять восьмий і двадцять дев'ятий пункту 3 розділу I викласти в такій редакції:

«3) сприяння міжнародному науково-технічному співробітництву;

4) надання відкритого доступу до унікальної дослідницької інфраструктури»;

34) абзац тридцятий пункту 3 розділу I законопроекту викласти у такій редакції:

«5. Національні наукові центри можуть входити до мереж розподіленої дослідницької інфраструктури на умовах договору в порядку, визначеному законодавством, за окремим науковим напрямом. До національних наукових центрів можуть входити державні ключові лабораторії та центри колективного користування науковим обладнанням».

35) абзац тридцять перший пункту 3 розділу I законопроекту викласти у такій редакції:

«6. Органом управління науковою і науково-технічною діяльністю національного наукового центру є наукова рада національного наукового центру, що утворюється відповідно до цього Закону. Проведення незалежної

оцінки результатів наукової та науково-технічної діяльності національного наукового центру здійснює наглядова рада національного наукового центру відповідно до Типового положення про наглядову раду, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

Інформація про наукову діяльність національного наукового центру оприлюднюється на його офіційному вебсайті».

36) абзаци тридцять другий і сорок дев'ятий пункту 3 розділу I виключити.

37) пункт 4 розділу I законопроекту викласти в такій редакції:

«4. Частину другу статті 15 викласти в такій редакції:

«2. Фінансова підтримка наукової і науково-технічної діяльності державних ключових лабораторій здійснюється за рахунок грантової підтримки Національного фонду досліджень, інших державних коштів, фондів підтримки наукової і науково-технічної діяльності, міжнародних наукових програм і грантів, спонсорських внесків, інших джерел, не заборонених законодавством, та коштів сторін – учасників такої лабораторії».

38) абзац другий пункту 5 розділу I законопроекту викласти в такій редакції:

«9) підготовка пропозицій щодо утворення, діяльності та розвитку дослідницької інфраструктури».

39) розділ I після пункту 5 доповнити пунктом 6 такого змісту:

«6. Частини дванадцяту і тринадцяту статті 21 викласти в такій редакції:

«12. Адміністративний комітет – це робочий колегіальний орган Національної ради України з питань розвитку науки і технологій, члени якого представляють центральні органи виконавчої влади (не нижче заступників керівників), Національну академію наук України та національні галузеві академії наук (не нижче віце-президентів), місцеві державні адміністрації, на території яких зосереджено значний науковий потенціал (не нижче заступників голів державних адміністрацій), державні органи, що відповідають за наукову сферу, великі наукоємні підприємства, наукові установи, університети, академії, інститути, інноваційні структури.

13. Посадовий склад Адміністративного комітету у кількості 24 осіб визначається Кабінетом Міністрів України, відповідно до розподілу функціональних повноважень його членів, зазначених у частині дванадцятій цієї статті».

40) абзаци другий і третій пункту 6 розділу I законопроекту викласти в такій редакції:

«1. Рада молодих вчених є колегіальним виборним дорадчим органом, що може утворюватися як невід'ємна частина громадського самоврядування при центральних органах виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київській та Севастопольській міських державних адміністраціях, Національній академії наук України, національних галузевих академіях наук, наукових центрах, державних ключових лабораторіях, закладах вищої освіти та наукових установах України з метою забезпечення захисту прав та інтересів молодих вчених».

41) абзац четвертий пункту 6 розділу I законопроекту викласти в такій редакції:

«Рада молодих вчених об'єднує молодих вчених відповідного закладу, установи або організації. Усі молоді вчені, які навчаються або працюють у закладі, установі або організації мають рівні права та можуть обиратися і бути обраними в робочі, виборні та інші органи ради молодих вчених».

42) абзац п'ятий пункту 6 розділу I законопроекту викласти в такій редакції:

«2. У своїй діяльності рада молодих вчених керується законодавством, положенням (статутом) закладу вищої освіти, установи або організації при яких утворено раду молодих вчених, та положенням про раду молодих вчених».

43) абзац шостий пункту 6 розділу I законопроекту викласти в такій редакції:

«Представники ради молодих вчених входять до складу вищого колегіального керівного органу закладу, установи, організації чи органу влади, при якому створено раду молодих вчених».

44) пункт 7 розділу I законопроекту викласти в такій редакції:

«7. У частині другій статті 45:

1) пункт 2 викласти в такій редакції:

«2) створення сучасної дослідницької інфраструктури і системи інформаційного забезпечення наукової і науково-технічної діяльності, інтеграцію освіти, науки і виробництва»;

2) доповнити пунктом 15 такого змісту:

«15) впровадження принципів відкритої науки, зокрема прозорості, контролю, відкритого доступу, відкритого рецензування, відтворюваності, рівності можливостей, відповідальності, взаємної поваги, підзвітності, гнучкості, сталості, інклюзивності, співробітництва та комунікації».

45) після пункту 7 розділу I законопроекту доповнити новим пунктом такого змісту:

«8. Частину першу статті 46 доповнити пунктами 10 та 11 такого змісту:

«10) поширення та впровадження практик і принципів відкритої науки;

11) сприяння належному управлінню дослідницькими даними (принципи FAIR)».

46) після пункту 8 розділу I законопроекту доповнити новими пунктами такого змісту:

«9. У статті 49:

1) абзац перший частини першої після слів «замовниками відповідних коштів» доповнити словами «проведення конкурсів та/або конкурсних відборів відповідно до законодавства»;

2) частину другу доповнити пунктом 3 такого змісту:

«3) проектів за іншими напрямками, визначеними у частині другій статті 51 цього Закону».

10. У частині другій статті 50:

1) доповнити пунктом 3¹ такого змісту:

«3¹) проводити конкурсний відбір, пов'язану з ним наукову і науково-технічну експертизу та її організацію»;

2) пункти 4 і 4¹ викласти в такій редакції:

«4) залучати українських та іноземних вчених за їхньою згодою до проведення конкурсного відбору, пов'язану з ним наукову і науково-технічну експертизу»;

4¹) оплачувати послуги експертів та членів комісій конкурсів, пов'язані з організацією і проведенням конкурсного відбору проектів та інших конкурсних відборів».

47) підпункт перший пункту 9 розділу I законопроекту викласти у такій редакції:

«1) пункт 5 після слів «дослідницької інфраструктури» доповнити словами «, в тому числі підтримка наукової та науково-технічної діяльності державних ключових лабораторій»;

48) після пункту 9 розділу I законопроекту додати пункти 10-11 такого змісту:

«10. Частину першу статті 57 викласти в такій редакції:

«1. Державне замовлення на найважливіші науково-технічні (експериментальні) розробки та науково-технічну продукцію формується у вигляді переліку, що затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері наукової і науково-технічної діяльності, за результатами проведення конкурсного відбору у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, шляхом введення в дію рішення відповідної конкурсної комісії наказом центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері наукової і науково-технічної діяльності».

11. Пункт 4 частини четвертої статті 66 викласти в такій редакції:

«4) узгодження стратегії розвитку дослідницької інфраструктури України з дорожньою картою Європейських дослідницьких інфраструктур».

49) розділ II. Прикінцеві положення викласти в такій редакції:

«II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності через шість місяців з дня його опублікування, крім пунктів 15, 16 розділу I та пункту 2 цього розділу, які набирають чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

2. Кабінету Міністрів України:

1) протягом шести місяців з дня опублікування цього Закону: прийняти нормативно-правові акти, необхідні для реалізації цього Закону; привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом; забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

2) протягом року з дня початку функціонування Реєстру дослідницької інфраструктури забезпечити внесення суб'єктами дослідницької інфраструктури державної форми власності до зазначеного Реєстру інформації щодо об'єктів дослідницької інфраструктури, що знаходяться на їхньому балансі, відповідно до порядку, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

3. Органам місцевого самоврядування протягом року з дня початку функціонування Реєстру дослідницької інфраструктури забезпечити внесення суб'єктами дослідницької інфраструктури комунальної форми власності, що перебувають у їхньому підпорядкуванні, до зазначеного Реєстру інформації щодо об'єктів дослідницької інфраструктури, що знаходяться на балансі відповідних суб'єктів, відповідно до порядку, затвердженого Кабінетом Міністрів України».

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на Голову Комітету С. Бабака.

Голосували:

«за» - 10;

«проти» - 0;

«утримались» - 1.

Рішення прийнято більшістю голосів.

5. СЛУХАЛИ: інформацію голови підкомітету з питань науки та інновацій Колюха В.В. про проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» щодо питань дослідницької інфраструктури та підтримки молодих вчених» (реєстр. № 10218 від 06.11.2023) (друге читання).

В обговоренні взяли участь: Бабак С.В., Кириленко І.Г.

УХВАЛИЛИ:

1. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 3 частини першої статті 123 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» щодо питань дослідницької інфраструктури та підтримки молодих вчених» (реєстр. № 10218 від 06.11.2023) за результатами його розгляду прийняти в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

2. Доповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити голову підкомітету з питань науки та інновацій Комітету олюха В.В.

Голосували одностанно.

6. СЛУХАЛИ: інформацію Голови Комітету з питань освіти, науки та інновацій Бабака С.В. про проект Закону України «Про Національну систему кваліфікацій» (реєстр. № 12305 від 11.12.2024), поданий Кабінетом Міністрів України.

В обговоренні взяли участь: -

УХВАЛИЛИ:

1. Висновок Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій від 02.04.2025 р. (протокол № 171) до проекту Закону України «Про

Національну систему кваліфікацій» (реєстр. № 12305 від 11.12.2024) вважати таким, що скасований.

2. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 2 частини першої статті 114 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» проект Закону України «Про Національну систему кваліфікацій» (реєстр. № 12305 від 11.12.2024), поданий Кабінетом Міністрів України, за результатами його розгляду в першому читанні відхилити.

3. Доповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання визначити народного депутата України, голову підкомітету з питань професійно-технічної та фахової передвищої освіти О. Коваль.

Голосували одногolosно.

7. СЛУХАЛИ: інформацію голови підкомітету з питань науки та інновацій Колуха В.В. про подання об'єднаної Конкурсної комісії та проект Постанови про присудження Премії Верховної Ради України молодим ученим за 2024 рік.

В обговоренні взяли участь: -

УХВАЛИЛИ:

1. Зняти з розгляду рекомендовані об'єднаної Конкурсною комісією дві наукові роботи:

Кучера А.В. «Економіка мілітарної деградації і повоєнного відновлення земель: нові виклики та перспективи на шляху до сталого управління ґрунтами»;

Яковенко Я.Ю., Білик М.Ю. та Олійник Є.В. «Вплив процесів цифрової трансформації на інноваційний розвиток бізнес-структур».

2. Підтримати подання об'єднаної Конкурсної комісії щодо присудження 49 Премій Верховної Ради України молодим ученим – переможцям конкурсного відбору за 2024 конкурсний рік.

3. Відповідно до Положення про Премію Верховної Ради України молодим ученим, затвердженого Постановою Верховної Ради України від 05.02.2019 № 2675-VIII «Про Премію Верховної Ради України молодим ученим», та статті 93 Конституції України в порядку законодавчої ініціативи внести на розгляд Верховної Ради України подання на присудження 49 Премій Верховної Ради України молодим ученим за 2024 рік з відповідним проектом Постанови Верховної Ради України.

4. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до Положення про Премію Верховної Ради України молодим ученим, затвердженого Постановою Верховної Ради України від 5 лютого 2019 року № 2675-VIII, та статті 96 і частини третьої статті 138 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» включити проект Постанови Верховної Ради України «Про присудження Премії Верховної Ради України молодим ученим за 2024 рік» до порядку денного тринадцятої сесії Верховної Ради України IX скликання і за наслідками його розгляду прийняти за основу та в цілому.

5. Доповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України із зазначеного питання визначити голову підкомітету з питань науки та інновацій Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій, заступника голови об'єднаної Конкурсної комісії Колюха В.В.

6. Висловити подяку експертам та членам об'єднаної Конкурсної комісії за проведену роботу.

7. Контроль за виконанням цього рішення покласти на Голову Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій, голову об'єднаної Конкурсної комісії Бабака С.В.

Голосували одноголосно.

8. СЛУХАЛИ: інформацію Голови Комітету з питань освіти, науки та інновацій Бабака С.В. про проект Постанови Верховної Ради України «Про деякі питання реалізації у 2025 році Постанови Верховної Ради України «Про Премію Верховної Ради України найкращим учасникам зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти».

В обговоренні взяли участь: Колебошин С.В.

УХВАЛИЛИ:

1. Інформацію Голови Комітету С.В. Бабака про деякі питання реалізації у 2025 році Постанови Верховної Ради України «Про Премію Верховної Ради України найкращим учасникам зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти» взяти до відома.

2. Відповідно до статті 93 Конституції України в порядку законодавчої ініціативи народними депутатами України – членами Комітету (за згодою) внести в установленому порядку на розгляд Верховної Ради України проект Постанови Верховної Ради України «Про деякі питання реалізації у 2025 році Постанови Верховної Ради України «Про Премію Верховної Ради України найкращим учасникам зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти», що додається.

3. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до статті 96 та частини третьої статті 138 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» проект Постанови Верховної Ради України «Про деякі питання реалізації у 2025 році Постанови Верховної Ради України «Про Премію Верховної Ради України найкращим учасникам зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти» включити до порядку денного сесії Верховної Ради України та за наслідками його розгляду прийняти в цілому.

4. Доповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України з представлення цього проекту Постанови Верховної Ради України визначити Голову Комітету С.В. Бабака.

5. Контроль за виконанням цього Рішення покласти на Голову Комітету С.В. Бабака.

Голосували одногосно.

9. Різне:

СЛУХАЛИ: інформацію голови підкомітету з питань науки та інновацій Колюха В.В. щодо внесення правки «про дослідницькі поля» до порівняльної таблиці проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» щодо питань дослідницької інфраструктури та підтримки молодих вчених» (реєстр. № 10218 від 06.11.2023) (друге читання).

Голова підкомітету з питань науки та інновацій Колюх В.В. проінформував, що під час голосування про правки до законопроекту реєстр. № 10218 він утримався щодо правки «про дослідницькі поля». А в цілому правки підтримує.

Стенограма засідання додається.

Голова Комітету

Сергій БАБАК

Секретар Комітету

Наталія ПІПА